INTERVIEW

„Zorg om verharding asielbeleid”

In verschillende kerken leeft „veel zorg en verontrusting” over de strafbaarstelling van illegaal verblijf, waarover de Eerste Kamer binnenkort spreekt. Een wake en een gebedsdienst vragen daar aandacht voor.

Michiel Bakker

„De strafbaarstelling van illegaliteit gaat duidelijk over een grens heen”, zegt Derk Stegeman van de Raad van Kerken. Foto: Het Wereldhuis in Amsterdam, dat onder meer advies geeft aan mensen zonder verblijfspapieren. beeld Ronald Bakker

In de Kloosterkerk in Den Haag heeft maandagochtend een zogeheten wake plaats. Tijdens die bijeenkomst wordt uit de Bijbel gelezen, klinken overdenkingen, wordt een gedicht voorgedragen en gebeden, zegt Derk Stegeman. Hij is directeur van de Haagse organisatie Stek, voor stad en kerk, en voorzitter van de werkgroep vluchtelingen van de Raad van Kerken (RvK) in Nederland.

Hoe kwam de RvK ertoe om deze wake te organiseren?

„Maandagmiddag begint in de Eerste Kamer het debat over de strafbaarstelling van illegaliteit en de asielwetten waarmee de Tweede Kamer heeft ingestemd. Over beide leeft veel zorg en verontrusting in de kerken. Vanuit de RvK hebben we al eerder aandacht gegeven aan de verharding van het asielbeleid, waardoor menselijke waarden in onze samenleving onder druk komen te staan. Daar maken we ons grote zorgen over.

De strafbaarstelling van illegaliteit gaat duidelijk over een grens heen. Bisschop Gerard de Korte en dr. Kees van Ekris, scriba van de Protestantse Kerk in Nederland, hebben de Eerste Kamer niet voor niets recent in een brief opgeroepen om hieraan geen steun te verlenen.

In het verlengde daarvan markeren we onze zorgen met een wake, vlak voor het begin van de tweedaagse debatten in de Senaat. We doen dat in de Kloosterkerk, op een steenworp afstand van het gebouw van de Eerste Kamer. Aan de wake werken onder anderen ds. Coen Wessel van de RvK en commandant Bente Gundersen van het Leger des Heils mee, evenals iemand die lang zonder verblijfspapieren in Nederland heeft geleefd. Na afloop van de wake maken we onze zorgen kenbaar met het aanbieden van een petitie aan leden van de Eerste Kamer, waarin we oproepen tot medemenselijkheid.”

In hoeverre leeft de politieke discussie bij mensen die hier illegaal verblijven?

„Ik denk dat er in Den Haag meer dan 10.000 mensen zonder papieren leven. Van die groep zien we per jaar zo’n 1500 personen in ons Wereldhuis. Ze komen bij ons op het moment dat ze problemen hebben, bijvoorbeeld als ze geblesseerd zijn geraakt en daardoor niet meer kunnen werken, als ze medische klachten of juridische vragen hebben of niet meer in hun levensonderhoud kunnen voorzien.

De groep met wie wij contact hebben, is zich er enorm van bewust waar het politieke debat over gaat. Vorig jaar ging er al een grote schok door deze groep heen, toen de Tweede Kamer een amendement op de Asielnoodmaatregelenwet aannam dat illegaliteit strafbaar stelt. Op dat moment zagen we al dat huurbazen de huur opzegden van mensen zonder papieren, terwijl dat nog niet nodig was. Mensen zonder verblijfspapieren zijn bang, dat is evident.”

„Mensen zonder verblijfspapieren zijn bang, dat is evident”

Derk Stegeman, voorzitter werkgroep vluchtelingen van de Raad van Kerken

Bent u vooruitkijkend naar het debat in de Eerste Kamer somber of hoopvol gestemd?

„Na het debat zal op 21 april de stemming plaatsvinden. Het zal erom spannen of er in de Eerste Kamer een meerderheid voor de strafbaarstelling van illegaliteit is. Ik ben hoopvol gestemd, omdat ik denk dat er een kleine, maar reële kans bestaat dat er Kamerleden zijn die bij de stemming hun geweten voorrang geven boven de partijlijn.”

Gebed om wijsheid

Theoloog der Nederlanden dr. Arnold Huijgen schreef een „gebed voor wijsheid en medemenselijkheid”. Dit zal zondagmiddag worden gebeden tijdens een dienst in de Domkerk in Utrecht rondom de asielwetten waarover de Eerste Kamer volgende week spreekt. Organisator van de gebedsdienst, waarin de Utrechtse predikant ds. H. Bouma van Huis van Vrede voorgaat, is Micha Nederland.

De strafbaarstelling van illegaliteit zal „mensen extra kwetsbaar maken voor uitbuiting en de kloof groter maken tot (medische) hulpverlening”, stelt Harmen Niemeijer-Scheffer op de website van Micha Nederland. Tijdens de dienst zal onder meer het gebed klinken om „wijsheid voor degenen die grote verantwoordelijkheden dragen in het openbaar bestuur en in ons parlement”.

Het gebed dat dr. Huijgen schreef wordt zondag ook in diverse lokale kerken gebeden. „Laten onze wetten in dienst staan van het recht, met respect voor de menselijkheid van ieder mens, welke papieren die mens ook heeft. Laten hulpverleners met vertrouwen hun werk mogen doen, zonder angst voor vervolging”, zo klinkt het onder meer.